Täysistunto

Torstai 12.3.2026 klo 16.00—20.36

11. Lakialoite laiksi metsästyslain muuttamisesta

Lakialoite LA 32/2025 vp Tuomas Kettunen kesk ym.

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan.

Keskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Edustaja Kettunen, olkaapa hyvä. Teitä on odotettu.

Keskustelu

19.56 **Tuomas Kettunen kesk** (esittelypuheenvuoro): Kunnioitettu rouva puhemies! Olen tehnyt lakialoitteen metsästyslain muuttamisesta, ja tämän pääasiallinen sisältö on metsästyslakiin lisäys, että sinne tehtäisiin uusi pykälä, säädettäisiin tämmöinen 19 a §, ja siinä pykälässä säädettäisiin näin, että lain muiden säännösten estämättä riistaeläimen pyytäminen ja tappaminen olisi mahdollista sellaisessa hätävarjelu- ja pakkotilassa, jossa riistaeläin hyökkää ihmisen tai kotieläimen kimppuun tai tulee ihmisten tai kotieläinten lähettyville ja välittömästi uhkaa ihmisten tai kotieläinten turvallisuutta. Välitöntä uhkaa ja vaaraa arvioitaessa otettaisiin huomioon tilanteen pakottavuus sekä muut olosuhteet tilanteessa.

Kunnioitettu rouva puhemies! Minkä takia tämän lakialoitteen olen tehnyt? Viime vuosina me olemme saaneet lukea paljon uutisia susien ja muiden suurpetojen aiheuttamista vahingoista. Koti- ja tuotantoeläimiä menee tuon tuosta petojen suuhun. Susia eivät pysäytä petoaidat eivätkä karkottamisyritykset. Ne palaavat aina takaisin. Ihmisillä on, luulisi olevan, oikeus puolustaa omaa omaisuutta, perhettä ja kotieläimiä. Hallitusta on kiittäminen, että tänä vuonna suden kannanhoidollinen metsästäminen saatiin käyntiin kiintiömetsästämisellä — kiitoksia siitä hallitukselle — mutta se ei poista sitä epäkohtaa, kun omat eläimet ovat vaarassa. Ihminen ei pysty puolustamaan esimerkiksi parasta ystäväänsä, koiraa, jos susi pyrkii kimppuun. Näin kyllä voi tehdä, mutta siitä aina syytetään törkeänä metsästysrikkomuksena.

Haluan vielä antaa perusteluita eduskunnalle tästä lakiesityksestä, miksi olen tehnyt tämän lakialoitteen metsästyslain muuttamiseksi:

Lakimuutoksella varmistettaisiin, että erityisesti suurpetojen — esimerkiksi ahma, ilves, susi — tullessa uhkaavasti ihmisten asuntojen pihoille tai muuten lähistölle kansalaisella olisi selkeästi oikeus puolustaa itseään, perheenjäseniään ja kotieläimiä, kuten aitauksessa olevaa tuotantoeläintä tai pihassa kytkettynä olevaa koiraa. Samoin tämä esitettävä

lakimuutos varmistaisi, että muun muassa riistaeläimen, esimerkiksi hirven, metsästyksen aikana tapahtuvassa suurpedon yllättävässä hyökkäyksessä metsästyskoiran kimppuun, metsästäjä saisi puolustaa omaa kotieläintään ilman tarpeetonta huolta isommista seuraamuksista.

Tämän uuden säännöksen nojalla tapahtuneesta riistaeläimen pyytämisestä ja tappamisesta tulisi totta kai viipymättä tehdä metsästyslain mukainen saalisilmoitus sekä ilmoitus poliisille tai Rajavartiolaitokselle. Toimivaltaiset viranomaiset tutkisivat tietenkin pakottavassa tilanteessa tapahtuneen pyytämisen ja sen, ovatko olosuhteet olleet hätävarjelu- ja pakkotilamaiset. Mikäli riistaeläimen kaataminen todetaan tapahtuneeksi sellaisissa oloissa, jotka eivät vastaa uutta 19 a §:ää, seuraavat tästä teosta tietenkin normaalit rikosoikeudelliset ynnä muut seuraamukset.

Puhemies! Viime vuosina useat metsästäjät ovat joutuneet epäoikeudenmukaisesti epäiltyjen penkille. Esimerkiksi lokakuussa 2024 Kajaanissa metsästäjän saksanseisojan kimppuun metsästystarkoituksessa pyrki kaksi sutta. Aluksi metsästäjä yritti karkottaa nämä sudet huutamalla, ilman mitään vaikutusta. Toinen susi oli jo vajaan puolen metrin päässä koirasta, ja saksanseisoja oli jo alistumassa kohtaloonsa. Metsästäjä pelkäsi oman ja koiransa turvallisuuden puolesta ja ampui tätä sutta kohti. Toinen susista siis kuoli, ja toinen lähti karkuun. Metsästäjä soitti tämän tilanteen jälkeen itse hätäkeskukseen ja jäi odottamaan poliisia. Lopputulemana miestä epäiltiin törkeästä metsästysrikoksesta, mutta asia onneksi päättyi onnellisesti ja syyttäjä jätti syyttämättäjättämispäätöksen, koska kyseessä oli selkeä pakkotilanne. Mutta kysymys kuuluu: miksi pitää aina lähtökohtaisesti tehdä tästä metsästäjästä syyllinen törkeän metsästysrikoksen mukaisesti?

Puhemies! Viime syksynä Sotkamon Maanselän alueella metsästäjä oli ollut koiransa kanssa hirven mehtuussa. Metsästäjä oli kuullut, kun koira oli 200—300 metrin päässä alkanut haukkumaan poikkeavasti. Metsästäjä oli rivakasti lähtenyt katsomaan, mikä hätä koiralla oli, ja nähnyt, kun muutama susi oli lähtenyt paikalta, mutta yksi susi oli vielä koirassa kiinni. Metsästäjä ampui tämän suden, mutta harmaa norjanhirvikoira menehtyi silti suden hampaisiin. Jälleen epäiltiin törkeästä metsästysrikoksesta.

Vaikka omaisuutta ja omia eläimiä saa lain mukaan suojella, lainsäädäntö velvoittaa aina poliisia tutkimaan asian, ja alkaa aikamoinen prosessi. Onko se kohtuullista tätä metsästäjää kohtaan, joka suojelee omaa omaisuuttaan?

Nostan myös, rouva puhemies, muutamia esimerkkejä 2020-luvulta, kun kotitiloille on hyökätty suurpedon toimesta: Vuonna 2021 Pöytyäläisessä lampolassa tapahtui jo kolmas susien hyökkäys. Sillä kerralla 11 lammasta kuoli, kahdeksan sai vammoja ja kolme lammasta katosi. Lampolassa on ollut öisin radio ja valot päällä, on asennettu valvontakamerat ja petoaitaa on rakennettu kolme kilometriä. Mustasaaressa Björkön saaristossa vuonna 2020 yksi ainoa susi kävi tappamassa yli 130 laiduntamassa ollutta lammasta kesän aikana. Pohjois-Karjalassa Kiteellä sudet tappoivat kahdeksan lammasta syksyllä 2021. Pohjois-Pohjanmaalla Liminganlahdessa sudet tappoivat 25 lammasta syksyllä 2021. Silloin lampuri kertoi petovahinkojen olleen ensimmäisiä, ja lampuri kertoi, että tulevaisuus pelottaa. Viime syksyn pimetessä Kiikalassa Salon seudulla sudet hyökkäsivät lammastilalle peräti kuusi kertaa. Vuonna 2025 koettiin kauhun hetkiä myös muun muassa Kirkkonummella ja Jokioisilla, kun useita lampaita löytyi raadeltuna susien jäljiltä. Susi ei toki ole ainoa suurpeto, joka tekee vahinkoa koti- ja tuotantoeläimille.

Kunnioitettu rouva puhemies! Nämä ovat vain muutamia esimerkkejä kymmenistä ja taas kymmenistä tapauksista, joilla haluan painottaa tätä asian vakavuutta. Ihmisillä ei ole

kunnon mahdollisuuksia puolustaa eläimiä ja omaisuutta petoja vastaan ilman että saa tämmöisen suuren rikollisen leiman, koska kyseessä on aina törkeä metsästysrikkomus. Jos puolustaudut ja peto kuolee, niin automaattisesti alkaa tutkinta tosiaan törkeästä metsästysrikoksesta ja asia menee syyttäjän harkintaan. Kodin ja eläinten puolustajan pitää elää monta viikkoa pelossa, jännityksessä ja stressissä siitä, saako hän sitten lopulta syytteen, vaikka hän on suojellut omaa omaisuutta tai kodin jäseniä. Kaiken kaikkiaan karkeasti suden suuhun vuositasolla joutuu koiria se 30—70 koiraa. Ne ovat kotilemmikkejä tai metsästyskoiria. Lampaita menee susien suuhun se 400—500, nautoja kymmenittäin, ja sitten kun puhutaan porotaloudesta, poroja suden suuhun päätyy jopa 1 000—1 500 poroa. Aikamoisia lukuja, ja kun ne laitetaan vielä talousluvuiksi, niin aika paljon joutuu valtio sitten korvaamaan. Kyse ei ole, rouva puhemies, pelkästään rahasta, vaan inhimillisestä kärsimyksestä.

Puhemies! Nämä ovat pysäyttäviä lukuja. Ihmisillä pitää olla oikeus puolustaa kotiaan ja eläimiään. Lakimuutoksella on suuri yhteiskunnallinen tarve. Tavoitteeksi täytyy ottaa, että sudet saadaan takaisin metsiin, joissa niillä on elintilaa, ja tärkeää on palauttaa niiden luontainen arkuus ihmisiä kohtaan. Totta kai tämähän on jo toteutunut nyt, ja kiitoksia vielä hallitukselle siitä hyvästä työstä, että saatiin tämä kannanhoidollinen sudenmetsästys. Tämän lisäksi on saatava kohtuullinen tilanne metsästäjille suojata metsästyskoiriaan ja omaa omaisuuttaan. On kohtuutonta, että on tapauksia, joissa suojellaan omaa omaisuutta mutta sitten sitä käsitellään törkeänä metsästysrikkomuksena. Sen vuoksi, rouva puhemies, olen tehnyt tämän lakialoitteen, ja toivon, että tämä saa asianmukaisen käsittelyn maa- ja metsätalousvaliokunnassa, ja toivon, että tämä asia vihdoin ja viimein menisi eteenpäin.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Oinas-Panuma.

20.07 **Olga Oinas-Panuma kesk:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Erityinen kiitos edustaja Kettuselle tosi tärkeästä ja hyvin valmistellusta lakialoitteesta. Tämä aihehan on viime aikoina hyvin paljon puhuttanut, ja mielestäni tämmöinen lainsäädännön selkiyttäminen olisi tosiaan paikallaan jo näistä edellä mainituista syistä, mitä tässä tuli esille.

Itse kyllä olen sitä mieltä, että suurpeto pitää pystyä lopettamaan silloin, kun se uhkaa esimerkiksi omaa lemmikkiä tai kotieläintä, ja sen jälkeen viranomainen voi tehdä sitten arvion siitä, onko toimittu oikein vai ei. Ajatus siitä, että aina omaa lemmikkiä puolustava metsästäjä on syytettynä törkeästä metsästysrikoksesta, tuntuu kyllä surulliselta etenkin Suomessa, jossa metsästys on valtavan iso osa meidän kulttuuria ja meidän historiaa, perinnettä ja ennen muuta tulevaisuutta.

Kun vähän näitä asioita katselee myös muitten maitten näkökulmasta, niin nähdäkseni tämä asia on paremmin hoidettu Ruotsissa. Sieltä voisi toivottavasti ottaa mallia, ja odotan kyllä mielenkiinnolla, että tämä asia sitten meille maa- ja metsätalousvaliokuntaan käsittelyyn saadaan.

Itsehän tulen tuolta poronhoitoalueelta, eli meillä on käytössä nämä susien poikkeusluvat, joista kylläkin olisi jo ihan eri puheenvuoron aihe se, kuinka isopäistä elikkä siis työlästä niitä on saada. Edelleen meilläkin voi olla semmoisia tilanteita, että nähdään, että susi esimerkiksi juoksee alueella, josta on löytynyt runsaasti pororaatoja, mutta eihän sitä silloin saa ampua, jos sille ei sitä poikkeuslupaa ole, vaikka tietää tasan, mihin se susi olisi siellä menossa. Tämä on minun mielestä varsin harmillinen juttu. Eikä näissä petovahin-

goissa ole kyse jotenkin semmoisesta ikään kuin himosta tappaa petoja, vaan tässä asiassa minun mielestä on kyse ennen muuta inhimillisestä kärsimyksestä ja halusta puolustaa omaa omaisuuttansa. Kyllä porotaloudessa, kun puhutaan isoista määristä poroja, mitä meillä petojen suuhun menee, se on myös ennen muuta perheitten kärsimystä, eli ei ihan vain yksittäisiä asioita.

Hienoa, että tämä lakialoite on tullut tänne, ja toivottavasti se saa sitten asianmukaisen käsittelyn. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lehtinen.

20.10 **Rami Lehtinen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Hyvä, että susien vahingoista tässä salissa puhutaan ja erilaisia vaihtoehtoja tuodaan esiin.

Itse en nykytilanteessa näe merkittävän isoa ongelmaa siksi, että nykyisellääänkin pakkotilassa tai hätävarjelutilanteessa, jos se koskee ihmistä, voit sen suden tai pedon lopettaa ilman, että siitä seuraamuksia tulee. En tiedä Suomesta yhtäkään tapausta, jossa on pystytty osoittamaan se, että on ollut akuutti tilanne päällä, eli on joko alkanut hyökkäys tai ihan välitön uhka, ja sitten tämmöinen suurpeto on lopetettu, ja siitä olisi sitten tuomio tullut.

Tässäkin vaihtoehdossa, mitä edustaja Kettunen esittää, ymmärtääkseni kuitenkin viranomaiset aina tutkisivat, onko ollut tällainen tilanne päällä vai ei. Eli ainut, mikä tässä ikään kuin poistuisi lainsäädännön kautta, on se, että sitten henkilö välttämättä ei olisi epäilyksen alla, mutta näin virkamiehenä ja 20 vuotta poliisityötä tehneenä voin sanoa, että se epäilyksen kynnys on kyllä varsin matala kaikissa tapauksissa, jos ei pysty suoraan osoittamaan joko todistajien kautta tai vaikkapa vammojen tai jonkun tallenteen kautta, että juuri tällainen tilanne tässä on ollut käsillä. Siksi katson, että tämä ei välttämättä ole merkitykseltään niin suuri kuin ehkä annetaan ymmärtää. Toki se selkeyttäisi ja helpottaisi metsästäjien tilannetta, mutta ainakin itse näissä tilanteissa, kun on ollut kyse pakkotilasta tai hätävarjelusta, olen aina kertonut sitten epäilylle, että en tiedä, että näistä olisi tuomioita tullut, eli vaikka sinänsä juttu näin tutkitaankin, niin siitä ei kannata pelästyä. Ihan samassa tilanteessa olen itse ollut useita kertoja virkaurallani, kun on syytetty törkeistä pahoinpitelyrikoksista tai virkavelvollisuuksien rikkomisesta voimankäyttötilanteissa. Minusta nekin asiat pitää tutkia, enkä ole kokenut siinä itse, että on sitten merkittävä uhka ollut päällä, koska olen ymmärtänyt, että se ikään kuin kuuluu siihen tilanteeseen. Samoin metsästäjien pitäisi ymmärtää, että kun suurpetoja ammutaan ilman lupaa, niin kyllä viranomaisen tulisi se lähtökohtaisesti tutkia.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Laakso.

20.12 **Sheikki Laakso ps:** Arvoisa puhemies! Siinä mielessä kiitos edustaja Kettuselle näistä erittäin tärkeistä huomioista, mitä tässä lakialoitteessa on, että on sanomatta selvää, että meidän metsästys- ja eläinsuojelulaeissa pitäisi saada useita asioita muutettua ja korjattua ja täsmennettyä. Siellä on karhua ja ahmaa ja etenkin valkoposkihanhea, joiden asiat eivät mene niin kuin normaalisti voisi kuvitella, että menevät.

Tässä edustaja Kettusen lakialoitteessa tietysti tuodaan esille ongelmaa siitä, että niin sanotusti tulee syyte, tai lähdetään tutkimaan ja syytettä tietenkään ei tule, vaan lähdetään tutkimaan tietyllä nimikkeellä. Se on tietysti niin kuin edustaja Lehtinen ansiokkaasti sanoikin, että nämähän ovat vain ja ainoastaan niin sanotusti tutkintalinjoja. Tämänhän tekee

hankalaksi nimenomaan se, että esimerkiksi media tekee näistä asioista jutun, ja se on vähän jollain tavalla ikään kuin syyllisyys. Ehkä isommassa kuvassa pitäisi ruveta miettimään, pitäisikö meidän tätä järjestelmää muuttaa jollain tavalla, koska — ottamatta kantaa nyt juuri tähän edustaja Kettusen juttuun, mutta jos puhutaan monista muista, vakavammistakin jutuista — aika usein tulee tunne, että joku ihminen on jo tuomittu, kun vasta ensimmäisen kerran poliisit käyvät sitä asiaa tutkimassa, ja sen takia tästä tulee vähän haasteellista. Voin veikata, että edustaja Kettunenkin on tähän asiaan aika pitkälti tässä asiassa harmistunut tai vastaavaa.

Lakialoite on sinänsä hyvä, ja en näe, että se huono olisi, mutta laajemmin pitäisi loppupeleissä tästä asiasta keskustella.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kettunen.

20.14 **Tuomas Kettunen kesk:** Rouva puhemies! Kiitoksia edustajakollegoille hyvistä, asiantuntevista puheenvuoroista.

Ennen kaikkea edustaja Lehtiselle: Kun te olette tehnyt virkatyötä ennen edustajan uraa, niin tiedätte tämän asian taustan, mutta totta kai se tilanne on jo haastava ja kohtuuton. Jos otetaan esimerkki tilanteesta, että sinä olet metsällä metsästyskoiran kanssa, suurpeto hyökkää metsästyskoiran kimppuun, sinä joudut tekemään aika nopeasti toimenpiteitä, ja jos sinä ammut tätä suurpetoa ja se kuolee, niin se jo tilanteena on aika vaativa ja aika haastava. Sitten jos sinä olet tehnyt mielestäsi oikein, niin kuin esimerkiksi tässä tilanteessa metsästäjä on tehnyt, niin silti sinua epäillään törkeästä metsästysrikkomuksesta. Pahimmillaan tässähän varmasti on monennäköisiä käytäntöjä, ja sehän johtuu varmaan tilanteestakin, mutta olen saanut esimerkkitapauksia, ja jos se on jo muutenkin kohtuutonta ja sinut asetetaan epäilyn alaiseksi törkeästä metsästysrikkomuksesta ja siinä samalla vielä viedään vaikka aseetkin pois tarpeen vaatiessa, niin kyllä minun mielestä se on aika kohtuuton tilanne.

Sen vuoksi olen tehnyt tämän lakialoitteen, että mentäisiin Ruotsin tielle — niin kuin edustaja Oinas-Panuma totesi — tässä lakialoitteessa, minkä olen kirjoittanut. Täällä on ihan Ruotsin metsästyslaistakin ote, ja toivoisin, että nyt otettaisiin Ruotsista mallia. Elikkä, rouva puhemies, tämä Ruotsin metsästyslaki: Ruotsissa metsästyslain mukaan suden tai suurpedon saa tappaa, jos se on hyökkäyksellään jo aiheuttanut kotieläimelle vahinkoa tai sen tuleva hyökkäys on ilmeinen. Pedon saa tappaa myös, kun se on kotieläimille tarkoitetun aidatun alueen sisäpuolella, ja tämä on olemassa oleva perusteltu syy olettaa sen hyökkäävän. Näissä tilanteissa uhkaavan eläimen saa tappaa kotieläimen omistaja tai haltija taikka henkilö, joka toimii heidän puolestaan. Ruotsissa ihan lääninhallitus tekee petoeläimen tappamiseen johtaneista akuuteista tilanteista alustavan arvioinnin. Se asia etenee poliisille vain, mikäli on syytä epäillä rikosta, mutta meillähän se menee poliisille jo lähtökohtaisesti, jos sinä suojelet omaa omaisuuttasi. Elikkä heti olettama on, että epäillään törkeästä metsästysrikkomuksesta. Tämä Ruotsin tie olisi minun mielestäni kohtuullisempi.

Mitä tulee muuten tähän suurpetotilanteeseen, niin suden osalta edelleenkin olen tyytyväinen, että hallituksella on hallitusohjelmakirjauksessa ollut asianmukaiset kirjaukset siitä, että kun suurpetokanta sudenkin osalta on riistäytynyt käsistä, niin kannanhoidollista metsästystä pystytään Suomessa harjoittamaan. Kiitos vielä siitä.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lehtinen.

20.17 **Rami Lehtinen ps:** Arvoisa rouva puhemies! Haluaisin vielä tässä todeta, että edustaja Kettusen kanssa olen kyllä täysin samaa mieltä siitä, että muun muassa eläinaitaukseen eksynyt suurpeto pitäisi olla oikeus lopettaa ilman välitöntä rikosepäilyä. Siinä mielessä olen ihan täsmälleen samaa mieltä, samoin kuin kotirauhan suojelemasta piiristä, että jos siinä oman kotitalon nurkkia suurpeto haistelee, niin näissäkin tilanteissa pitäisi olla kenties suurempi oikeus sitten lopettaa se eläin, koska suurpedot eivät lähtökohtaisesti kuulu välittömästi samaan pihapiiriin ihmisten kanssa.

Toki olen siitäkin samaa mieltä edustaja Kettusen kanssa, että jos se tilanne johtaa siihen, että ampuma-aseet otettaisiin pois tällaisen epäillyn perusteella, erityisesti niissä tilanteissa, joissa itse ampuja ilmoittaa hätäkeskukseen sen, että on käynyt tällainen tapaus ja hän haluaa poliisin paikalle, niin pidän varsin kohtuuttomana sitä seurausta, että ampuma-aseet lähtevät näissä tilanteissa pois. Jos se tulee muuta kautta ilmi, niin silloin se on tietysti harkinnan alla, onko kyse tämmöisestä vilpittömästä halusta selvittää asiaa vai kenties jostain muusta, mutta parannettavaa tässä varmasti vielä on.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Oinas-Panuma.

20.18 **Olga Oinas-Panuma kesk:** Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Olen kyllä hyvin samalla linjalla edellisten puhujien kanssa, ja mukavaa, että meillä on tästä tämmöinen yhteisymmärrys. Kyllähän petoeläin kuuluu lähtökohtaisesti metsään, ei lammasaitaan, ei koirahäkkiin.

Tähän Ruotsi-asiaan halusin sen verran vielä palata, että kun puhuttiin siitä, että Ruotsista voisi tässä ottaa mallia, niin myös vähän laajemminkin tässä petopolitiikassa voisi ottaa Ruotsista mallia. Kun me mietitään vaikka tätä poikkeuspyyntiä, mitä meillä sitten on tuolla, niin Suomessahan viranomaisen tärkein tehtävä on vahtia, että ilmoitukset tulevat oikeaan aikaan, että siellä on tietyt ihmiset metsässä, ja milloin he ovat tulleet sieltä pois. Voisi sanoa, että viranomaisen tehtävä Suomessa on pääasiassa kytätä ja seurata, että kaikki menee takitilleen oikein. Tietenkin siihen on myös taustat, miksi tämmöistä asiaa seurataan.

Sen sijaan esimerkiksi Ruotsissa viranomaiset voivat myös auttaa tarvittaessa pedon poikkeuspyynnissä, eli valtio voi tulla apuun silloin, kun on hankala tilanne, ja sitä tehdään yhteistyössä viranomaisten ja metsästäjien kanssa. Minun mielestä Suomella olisi tässä melko paljon mallin ottamisen paikkaa, koska silloin saataisiin se pyynti tehokkaammaksi ja luottamuspuoli toimimaan hyvin, kun se yhteistyö olisi joustavampaa. Tässä minun mielestä on yksi semmoinen ongelma meidän petopolitiikassa, johon pitäisi jossain vaiheessa pystyä puuttumaan. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kettunen.

20.19 **Tuomas Kettunen kesk:** Rouva puhemies! Kiitän edustajakollegoita hyvästä, asiantuntevasta keskustelusta. Nyt tämä menee maa- ja metsätalousvaliokunnan käsittelyyn, ja katsotaan, mitä tälle asialle voidaan tehdä. Kiitän tästä hyvästä keskustelusta.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin maa- ja metsätalousvaliokuntaan.